

۲۵۰۹۴۸۷

مسئولیت بین‌المللی دولت‌ها در قبال حمایت از تروریسم

تألیف:

دکتر اصغر ایمانی

پژوهشگر و مدرس دانشگاه

www.ketab.ir

سرشناسه: ایمانی، اصغر، ۱۳۴۲
عنوان و نام پدیدآور: مسئولیت بین‌المللی دولت‌ها در قبال حمایت از تروریسم/تالیف
اصغر ایمانی.
مشخصات نشر: تهران: دانشگاه غیر دولتی - غیر انتفاعی عدالت، انتشارات، ۱۳۹۷
مشخصات ظاهری: ۱۸۳ ص.
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۴۲۰-۱۶-۳
وضعیت فهرست نویسی: فیا
موضوع: تروریسم دولتی
موضوع: State-sponsored terrorism
موضوع: مسئولیت دولت (حقوق بین‌الملل)
موضوع: Government liability (International law)
شناسه افزوده: دانشگاه غیر دولتی - غیر انتفاعی عدالت، انتشارات
رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۷ هم ۹ الف / HV ۶۴۳۲
رده‌بندی دیویی: ۳۰۳/۶۲۵
ماره کتابخانه ملی: ۵۴۸۵۰۷۱

مسئولیت بین‌المللی دولت‌ها

در قبال حمایت از تروریسم

تألیف

دکتر اصغر ایمانی

پژوهشگر و مدرس دانشگاه

نوبت چاپ: نخست ۱۳۹۷ چاپ دوم: آفرنگ

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۴۲۰-۱۶-۳ تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

ناشر: انتشارات دانشگاه غیر دولتی غیر انتفاعی عدالت

قیمت: ۳۰۰۰۰ تومان

همه‌ی حقوق چاپ و نشر اثر برای مولف و انتشارات دانشگاه عدالت محفوظ است. تکثیر، انتشار و بازپخش این اثر یا قسمتی از آن به هر شیوه، از جمله: فتوکپی، الکترونیکی، ضبط و ذخیره در سیستم‌های بازیابی و پخش بدون دریافت مجوز کتبی و قبلی از مولف و ناشر ممنوع است. این اثر تحت حمایت قانون حمایت از حقوق مؤلفان، مصنفان و هنرمندان، ایران قرار دارد.

انتشارات دانشگاه غیر دولتی غیر انتفاعی عدالت

تهران، بالاتر از میدان ولیعصر^(ع)، کوچه شهید دانش‌کیان، پلاک ۲۶

کد پستی: ۱۴۱۵۸۴۵۳۵۱ تلفن: ۴۲-۸۴۹۷۸۳۲

فهرست مطالب

۱۳	پیشگفتار
۱۵	مقدمه
۱۷	فصل اول: مفهوم شناسی مسؤولیت بین المللی
۱۹	معنا و مفهوم مسؤولیت
۱۹	معنای لغوی مسؤولیت
۱۹	معنای اصطلاحی مسؤولیت
۲۱	پیشینه تاریخی مسؤولیت دولت
۲۳	تاریخچه تدوین طرح مسؤولیت بین المللی
۲۵	مفهوم مسؤولیت بین المللی
۲۶	منشاء مسؤولیت بین المللی دولت‌ها
۲۷	نظریه خطر یا آسیب
۲۸	نظریه خطا یا مسؤولیت نسبی
۲۸	ضرورت مسؤولیت بین المللی
۲۹	رابطه مسؤولیت با صلاحیت
۲۹	خصوصیت مسؤولیت بین المللی
۳۰	شرایط تحقق مسؤولیت بین المللی
۳۱	انواع مسؤولیت بین المللی ^۱
۳۱	مسؤولیت مستقیم
۳۱	مسؤولیت غیر مستقیم
۳۲	مقررات حاکم بر مسؤولیت بین المللی
۳۴	توقف و عدم تکرار تخلف
۳۴	جبران خسارت
۳۵	اعاده به وضع پیشین
۳۶	پرداخت غرامت
۳۷	جلب رضایت
۳۸	مفهوم شناسی تروریسم
۳۸	تعریف تروریسم در عرصه بین المللی
۴۳	مفهوم حقوقی تروریسم
۴۴	انواع تروریسم
۴۵	تروریسم جنایی
۴۵	تروریسم دولتی
۴۶	تروریسم ایدئولوژیک
۴۷	ابعاد تروریسم

۴۷	بعد روانی تروریسم
۵۰	بعد سیاسی تروریسم
۵۱	بعد اقتصادی
۵۲	ابعاد دینی تروریسم
۵۳	تروریسم در اسناد منطقه‌ای و جهانی
۵۳	تروریسم در اسناد منطقه‌ای
۵۳	عهدنامه اروپایی استراسبورگ در سرکوب تروریسم
۵۳	عهدنامه منطقه‌ای جنوب آسیا در سرکوب تروریسم
۵۴	عهدنامه عربی مبارزه با تروریسم
۵۵	عهدنامه سازمان همایش اسلامی برای مقابله با تروریسم
۵۶	تروریسم در اسناد جهانی
۵۷	عهدنامه سوک
۵۷	عهدنامه لاهه ۱۹۷۰
۵۸	عهدنامه مونترال ۱۰/۱۱
۵۸	عهدنامه نیویورک (۱۹۷۳)
۵۹	عهدنامه مبارزه در برابر گروه‌ها، گیل (۲۰۰۹)
۶۰	عهدنامه مراقبت فیزیکی از مواد هسته‌ای (۱۹۸۰)
۶۰	عهدنامه مقابله با کارهای غیرقانونی بر ضد امنیت (ریانوردی (۱۹۸۸)
۶۱	پیمان نامه مبارزه با جرائم تروریستی بر ضد هواهای ناایمن در فلات قاره (۱۹۸۸)
۶۱	عهدنامه بین‌المللی مبارزه با پشتیبانی مالی از تروریسم (۱۹۹۰)
۶۲	عهدنامه مقابله با جرائم تروریسم هسته‌ای (۱۹۹۶)
۶۳	تحول حقوقی تروریسم در عرصه بین‌المللی
۶۳	تروریسم از هنگام تأسیس سازمان ملل متحد
۶۶	تروریسم در حقوق بین‌الملل معاصر
۶۷	پیامدهای عدم تعریف حقوقی از تروریسم
۶۸	مسئولیت بین‌المللی دولت
۷۰	اظهارات قهر آمیز
۷۱	حوادث ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱ و تأثیر آن بر مفهوم تروریسم
۷۷	فصل دوم: پابندی‌های دولت‌ها در قبال مبارزه با تروریسم
۷۹	پابندی به پیشگیری از عملیات تروریستی
۸۳	پابندی به جرم انگاری و پیگرد و مجازات عاملین تروریستی
۸۴	الزام دولت‌ها به همکاری و مساعدت با یکدیگر
۹۰	پابندی به مقابله با تدارک مالی تروریسم
۹۲	معاهدات بین‌المللی جهت مبارزه با تدارک مالی تروریسم

۹۴	 قطعنامه‌های شورای امنیت ملل متحد
۹۶	 مصادیق اقدامات تروریستی در قلمرو خشکی
۹۷	 مصادیق اقدامات تروریستی در قلمرو هوایی
۹۷	 مصادیق اقدامات تروریستی در قلمرو دریایی
۱۰۰	 عهدنامه بین‌المللی مبارزه با تدارک مالی تروریسم
۱۰۰	 پیشنهادهای گروه اقدام مالی (FATF)
۱۰۱	 پایبندی‌های کشورهای در مبارزه با تروریسم براساس عهدنامه مبارزه با تدارک مالی تروریسم
۱۰۱	 جرم‌انگاری
۱۰۲	 اهلیت قضایی
۱۰۵	 توقیف و تصرف اموال مجرمین
۱۰۶	 بازپس دادن
۱۰۷	 مساعدت قضایی و تبادل اطلاعات و مدارک
۱۰۸	 اقدامات پیشگیرانه
۱۱۰	 نظام‌های پرداخت جایگزین
۱۱۱	 پایبندی به ضمانت رعایت حقوق بشر
۱۱۲	 رعایت حق امنیت
۱۱۳	 رعایت حق آزادی
۱۱۵	 رعایت حق بر حریم خصوصی
۱۱۶	 حقوق و تکالیف حقوق بشری دولت‌ها در مبارزه با تروریسم
۱۲۱	 فصل سوم: آثار مسؤولیت بین‌المللی دولت‌ها در مبارزه با کارهای تروریستی و جبران آن
۱۲۱	 اصل مسؤولیت نداشتن دولت در قبال کارهای تروریستی
۱۲۱	 عدم قابلیت انتساب به دولت
۱۳۱	 عملکرد دولت‌ها
۱۳۳	 عقاید علمای حقوق بین‌الملل
۱۳۴	 نظریه معاونت
۱۳۵	 عدم انتساب
۱۳۶	 مسؤولیت دولت در قبال اعمال انقلابیون
۱۳۸	 تحلیل تعهدات برافراد از طریق قواعد عرفی
۱۴۱	 مسؤولیت بین‌المللی دولت‌ها در قبال انجام عملیات‌های نظامی گروه‌ها و سازمان‌ها
۱۴۵	 مشروعیت اقدام نظامی در برابر گروه‌های تروریستی
۱۴۷	 شرط کنترل دولت در برابر اقدامات افراد گروه‌ها و تروریست‌ها
۱۵۱	 آثار مسؤولیت بین‌المللی
۱۵۱	 جبران خسارت
۱۵۲	 مفهوم خسارت
۱۵۲	 خسارت مادی

۱۵۲	 خسارت معنوی
۱۵۲	 ماهیت و روش های جبران خسارت
۱۵۲	 ماهیت جبران خسارت
۱۵۲	 روش های جبران خسارت
۱۵۳	 حدود و دامنه جبران خسارت
۱۵۳	 اعاده وضعیت به حال پیشین
۱۵۳	 مفهوم اعاده وضعیت
۱۵۵	 اشکال اعاده وضعیت
۱۵۷	 پرداخت جرمه
۱۵۷	 مفهوم پرداخت جرمه
۱۵۷	 ارزیابی جرمه
۱۵۸	 شرایط رافع مسئولیت دولت
۱۵۹	 منشأ و خصوصیت شرایط رافع مسئولیت بین المللی
۱۶۰	 رفع مسئولیت به سبب مجرمین
۱۶۰	 دفاع از خود
۱۶۲	 اقدام متقابل
۱۶۳	 رضایت
۱۶۵	 رفع مسئولیت به سبب وجود عوامل خارج اراده
۱۶۵	 قوه قاهره و حادثه غیر مترقب
۱۶۶	 اضطرار
۱۶۷	 حالت ضرورت
۱۶۹	 نتیجه گیری
۱۷۵	 منابع و مأخذ
۱۷۵	 منابع فارسی
۱۷۸	 منابع انگلیسی

پیشگفتار

قوانین و مقررات بین‌المللی در مبحث تروریسم مؤید دو نکته اصلی یعنی مبارزه فراگیر با افراد و گروه‌های تروریستی و ممنوعیت هرگونه تعامل و همکاری و حمایت از فعالان و گروه‌های انجام تروریستی است؛ اما امروزه برخی ضرورت‌های سیاسی باعث تعاملات گسترده پشت پرده بعضی دولت‌ها با گروه‌های تروریستی شده است؛ همدین عامل محرکی در راستای اهداف بازشناسایی مسؤولیت دولت‌ها در قبال نقش‌ها و تکالیف آنان در روند تعاملات بین‌المللی در برابر دیگر بازیگران است. با این تغییر در کتاب به مسؤولیت عام دولت‌ها در قبال پدیده تروریسم، مرور کوتاهی داشته و مضاف بر آن مسؤولیت‌های تکمیلی و خاص دولت‌ها در برابر دیگر بازیگران روابط بین‌المللی را به تحلیل خواهیم نوشت. در می‌یابیم با در نظر گرفتن خطر این گروه‌ها برای صلح و امنیت جهانی و ممنوعیت‌های بین‌المللی متأسفانه همچنان شاهد حمایت‌های رایج و معنوی برخی دولت‌ها از پدیده شوم تروریسم هستیم که این وضعیت باعث تشدید و تشویش مسؤولیت بین‌المللی را متوجه دولت‌های حامی بدانیم. قابلیت احراز مسؤولیت بین‌المللی دولت‌ها در جوامع بین‌المللی این ظرفیت را به وجود آورد که طرح پیشنهادی ریس مسؤولیت بین‌المللی دولت‌ها در قبال تروریسم از مهمترین مباحث این اثر قرار گیرد. هرچند که قواعد حاکم سازمان‌ها و نهادهای نظارتی و آرای محاکم بین‌المللی صحت اجرایی برای تمکین دولت‌های حامی تروریسم ندارند. اما می‌توان با اجماع اصحاب و سیاست‌های خاص بین‌المللی در مبارزه با تروریسم جدی‌تر و هرگونه تعامل و کمک به این گروه‌های سازمان یافته تروریستی را تقلیل و کاهش داد.